

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Problemy współczesnej epistemologii , PG_00176797						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Metafizyki, Filozofii Religii i Filozofii Współczesne						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marek Pepliński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z wybranymi najważniejszymi problemami i rozwiązaniami epistemologii analitycznej ostatnich 60 lat.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZMU2_W09] Zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane kierunki i stanowiska współczesnej filozofii w zakresie głównych dyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury.	Wszelchstronnie zna i dogłębnie rozumie wybrane kierunki i stanowiska współczesnej filozofii w zakresie głównych dyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZMU2_W08] Ma usystematyzowaną znajomość głównych kierunków podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie zależności zachodzące między tymi kierunkami.	Ma usystematyzowaną znajomość głównych kierunków podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie zależności zachodzące między tymi kierunkami.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZMU2_K07] Ma pogłębioną świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych.	Ma pogłębioną świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[FILOZMU2_K02] Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania profesjonalne; planuje i organizuje ich przebieg.	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania profesjonalne; planuje i organizuje ich przebieg	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	<p>Wybrane zagadnienia z poniższych (4-8):</p> <p>Cnoty epistemiczne i ich relacja do cnót moralnych. Etyka przekonań (ethics of belief). Obowiązki epistemiczne. Zaufanie w obszarze epistemicznym do siebie i do innych. Epistemologia społeczna Epistemologia a kognitywistyka. Epistemologia znaturalizowana. Epistemologia niezgody (epistemology of disagreement) Ewidencyjizm - racjonalizm epistemiczny w teorii uprawnienia epistemicznego. Fallibilizm Intersubiektywność Intuicje i ich funkcja uzasadniająca. Natura uprawomocnienia i struktura uprawomocnienia. Fundamentalizm i koherentyzm. Internalizm i eksternalizm. Deontologizm. Natura wiedzy. Problemy Gettier'a. Nieanalizowalność wiedzy. Zasada domknięcia epistemicznego. Permisywizm w epistemologii Przekonania i woluntaryzm doksastyczny Poszerzona wiedza i poszerzona epistemologia. Pragmatic encroachment Quinea analiza dogmatów empiryzmu: dystynkcja analityczne-syntetyczne Racje epistemiczne i ich natura. Racjonalizm i racjonalność epistemiczna. Relatywizm Równość/nierówność epistemiczna. Samowiedza. Świadomość siebie. Sceptycyzm i odpowiedzi nań. Kontekstualizm. Spory o wartość wiedzy. Pozytywne stany poznawcze i wartości epistemiczne. Value turn w epistemologii. Wartość prawdy. Prawda jako cel poznania. Wiedza teoretyczna i praktyczna. Wiedza jako działanie.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>Formalne warunki dotyczące obecności. Z powodów respektowania ECTS warunkiem UNIEMOŻLIWIAJĄCYM kwalifikację (przystąpienie do egzaminu / zaliczenie) jest nieobecność na zajęciach w wymiarze 7 i więcej dla 15 zajęć. Jest to niezależne od tego, czy nieobecności te mają przyczynę w chorobie, zdarzeniu losowym czy wolnym wyborze. W szczególnych wypadkach Prowadzący zostawia sobie prawo do wyznaczenia sposobu odpracowania nieobecności. Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa jest sprawdzana. Nieobecność na czterech i więcej ćwiczeniach skutkuje automatycznie obniżeniem rezultatu kwalifikacji o wartość 1/2 lub 1 (Dla 15, 4 nieobecności = -1/2; 5-6 = -1.)</p>		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin ustny lub pisemny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Alston W. P., (2014), Epistemiczne dezyderaty, tłum. Robert Koszkało, Filo-Sofija 27(2014/4/II), s. 87-110. Judycki, S. 2020. Epistemologia. T. 1 Poznań; Warszawa. Judycki, S. 2020. Epistemologia. T.2 Poznań; Warszawa. Grobler A. 2019. Epistemologia. Sandwiczowa teoria wiedzy, Kraków. Grobler A., (2013) Prawda, jej namiastki i paradoksy z nimi związane, w: Ziemińska R., (2013a), 19-52. Judycki S., (2012) Natura relacji epistemicznej, Analiza i Egzystencja 17 (2012), 5-48. Palczewski R., (2013), Sceptycyzm a kontekstualizm, w: Ziemińska R., (2013a), 185-218. Paprzycka K., (2013) Pojęcie wiedzy, w: Ziemińska R., (2013a), 117-150. Pepliński M., (2014), Przyczynek do rozwiązania kwestii miejsca i znaczenia problematyki normatywnej w analitycznej epistemologii w erze postgettierowskiej, FiloSofija 27(2014/4/II), s. 67-86. http://tiny.pl/gm1gz Stępień A. B., (1995) Wstęp do filozofii, Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, r. III Poznanie: jego rodzaje i wartość §16-24, r. I, §10. Stępień A. B., (1966), O metodzie teorii poznania, Lublin. Ziemińska R., (2013a) Przewodnik po epistemologii (red. R. Ziemińska), Kraków: Wydawnictwo WAM. Ziemińska R., (2013b) Historia sceptycyzmu i sceptycyzm współczesny, w: Ziemińska (2013a), 151-183. [164-180] Morton A., (2002) Przewodnik po teorii poznania, przeł. T. Baszniak, Warszawa: Spacja. Judycki S., (2015) Próba charakterystyki najnowszej epistemologii z uwzględnieniem tła historycznego, w: S. Janeczek (red.), Epistemologia, Lublin: Wydawnictwo KUL, s. 35-45. http://bit.ly/2QV7VhA Woleński J., (2005) Epistemologia. Poznanie, prawda, wiedza, realizm, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Judycki S., (2009a) Doświadczenie i rozum, tekst nieopublikowany http://bit.ly/2znqxjC Ajdukiewicz K., (1983) Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania. Metafizyka, Warszawa; [część pierwsza: teoria poznania, s. 27-96, wydanie 3 z 2003, 17-67.] Stępień A. B., (2005) Dwa wykłady, Lublin, 7-85.
	Uzupełniająca lista lektur	Ingarden R., (1971) U podstaw teorii poznania, Warszawa; Judycki S., (2007) O dzisiejszym stanie epistemologii, w: M. Hetmański (red.), Epistemologia współcześnie, Kraków: Universitas, 71-84. Judycki S., (1998/1999) Epistemologia XX wieku: przegląd stanowisk, w: Roczniki Filozoficzne 46/47(1998/1999), s.6-66; Judycki S., (2002) Wiedza a priori struktura problemu, [w:] A.B. Stępień, J. Wojtyśiak (red.), Studia metafizyczne II: Dyscypliny i metody filozofii, Lublin: TN KUL, s. 19-92. Nowakowski A., (2011) Uzasadnienie epistemiczne, Lublin. Chisholm R. M., (1994) Teoria poznania, Lublin. Pritchard D., (2014) What is thing called knowledge. Third Ed. New York Abington: Routledge. http://bit.ly/2l9nnTk Szubka T., (2001) Antyrealizm semantyczny, Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL; Turri J., (2013) Epistemology: A Guide, Oxford: Willey Blackwell. http://bit.ly/2O0mWM
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.